

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Incipit à S. Sedis auctoritate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

enim è nubium collisione non fulgura tantum & tonitrua existunt, verum etiam fulmina obvia quæque proterentia exsiliunt: sic è disputationibus cum Luthero eiusque complicitibus habitis contentionis ignis multo magis exarsit, adeoque Ecclesiam multo sædius est depopulatus. Sic igitur repudiato prudenti Episcopi consilio, Georgio Duce assentiente, locus & dies ad disputandũ fuit conditus. Ego sic sentio: quando hæresis alicubi invaluit, aut ab ipso Principe toleratur aut etiam asseritur, disputationes eiusmodi valde esse utiles, uti sæpè in Gallia nostra vidimus, ut quibus hæreticorum fraus detegi commodè, ipsiusque hæreseos impetus seu cursus quodammodo sisti potest. At pati ut modo ex inferis emergens hæresis in publicam lucem producat, & coram iis, præsertim quibus his de rebus iudicandi munus à Deo non est demandatum, causam suam agere & tueri ausit, id sanè perquam periculosum mihi videtur.

VI. Fama hujus disputationis institutæ per vulgata, magna omnium animos expectatione accendit, Luthero tum Carolstadii sui doctrinam ad cælos usque efferente, quem postea ad inferos usque depressit, ac nihil non sibi arrogante, de cuius stulticia & nugis tantos viros inter se depugnantes videbat. Ad diem compromissum Eckius solus adfuit; ut & Carolstadius, sed hic magnum comitatum, & plaustra libris onusta secum trahens. Adduxerat inter alios Lutherus, cuius causa præcipue agebatur, Philippum Melancthonem Philosophum & Grammaticum, qui tum Græcas litteras Vitebergæ profitebatur; eumque velut triarium in subsidio collocarat. Idem Lutherus Carolstadium obsecrabat, ut provinciam hanc disputaodi sibi relinqueret, indignum esse aiens, ut tantæ dignitatis (erat enim Archidiaconus) & doctrinæ vir cum vili & obscuro homine congregaretur. E contra Carolstadius rogabat, ut omnium qui toto terrarum orbe essent doctissimi ac primarii viri Propositiones defendendi honos sibi deferretur. Sic duo illi ardentes tamquam muli mutud scatebant; & miserum Eckium risui & ludibrio habebant. *Leo hic, scribit Lutherus ante congressum, iam mortuus & in arena prostratus iacet: epinicion ante victoriam canens.* Disputationem hanc in sua arce Dux haberi voluit: cui ipse una cum Consiliariis suis & Academicis quotidie interfuit. Ab initio uterque Agonistarum protestatus fuerat, à

fide & religione Catholica non discessuros, & præcipuarum Universitatum iudicio sese submituros. Utrunque constituti sunt Notarii, qui argumenta & responsiones exciperent, & fideliter omnia in scripta redigerent. Primum disputationis caput fuit de Libero Arbitrio: inde alia quædam per decem dies ventilata sunt. Lutherus primo statim die animadvertit Leoni huic nequaquam mortuo, sed acutissimis dentibus & unguibus instructo, barbam vellere non ita facile esse. Quare anxius valde, & sudore æstuans quod Carolstadium suum tam male acceptum & tractatum videret, certamini continuando sese obtulit. Nec detrectabat Eckius Consiliarii Ducis è colore, vultu aliisque gestibus quibus ille cucullo caput nudans, audientiam petierat, interioribus hominis motibus cognitis, eum rogarent ut modestia in disputando uteretur. Sed vicit hominem iracundia, eique verba illa toties postea ipsi exprobrata expressit: *Neque in nomine Dei captam esse eam disputationem, neque in Dei nomine finitum iri.* Testantur hoc quotquot ei Colloquio interfuerunt, eiusque Acta conscripserunt. Lutherus ad se paulum rediens, idem quod Carolstadius protestatus est, itidem de dogmatibus suis iudicio Theologis Erfordensibus & Patiensibus delato: illorum benevolentia confusus, ut à quibus prima ipsius adolescentia litteris erat imbuta; hos vero, quanto à S. Sede ob suppressam Pragmaticam Sanctionem alienior erant animo, tanto æquiores sibi fore confidens.

Quemadmodum vero ij, qui quocumque tempore ab Ecclesiæ unitate discesserunt, rebellionem suam ab oppugnatione supremi Episcopi & Pontificis Romani auspicati sunt, ut I. Cap. libri mei De Antichristo demonstravi (à Mercurio quippe, credo, didicerant, centoculum illum & vigilantem Argum occidendum esse, (a) ut Jo abduci possit: vel potius è S. Scriptura, ubi dicitur, (b) Pastore percusso, oves dispergi) sic eandem viam ingressus Lutherus, ad hunc fundamentalem lapidem convellendam, primum arctem admovit, ut eo secundum apparentem in vulgi opinione speciem è moto (quia se ipsa emoveri non potest) universum Ecclesiæ ædificium dissolveret ac prosterneret. Sed frustra corvus aquilæ obstrepit. Nôdram ille capite hoc decusso, reliquum

G

a lib. 1. metamorphos. b Zachar. 13. 7. Matth. 26. 31. &c.

corpus, tamquã ingentem colossum subruo fundamento, vnã repente corruiturum. Hæc rebellionis Lutheranae fuere rudimenta. Schisma D. Thomas sic definit: (a) *Essẽ scilicet singularem & contumacem separationem ab unitate Ecclesiæ, eo quod quis Caput eius, qui est Papa Romanus, agnoscere nolit.* Ad huius igitur potestatem, quam toties antea confessus fuerat, oppugnandam Lutherus pleraque argumenta sua direxit, nihil dubitans hoc modo ordinem quo Ecclesiã mirabiliter & pulcherrime inter se aprata est & colligata, perturbatum adeoque sublatum iri: ordinem, inquam, qui sine capite hoc subsistere non potest. Caput hoc tolle, ordinem quoque sustuleris; tolle ordinem, animam vpa Ecclesiæ, vires & essentiam quoque tolles. Sic Nestorius, Manes, Dioscorus & alij fecerunt. Hinc recte S. Cyprianus. (b) *Neque enim aliunde, inquit, hæreses oborta sunt, aut nata sunt schismata, quam inde quod sacerdoti Dei non obtemperatur, nec vnus in Ecclesiã ad tempus sacerdos, & ad tempus iudex vice Christi cogitatur. Cui si secundum magisteria diuina obtemperaret fraternitas vniuersa; nemo aduersum Sacerdotum collegium quicquam moueret: nemo post diuini iudicium, post populi suffragium, post cœpiscoporum consensum iudicem se iam non episcopi, sed Dei faceret; nemo dissidio unitatis Christi Ecclesiã scinderet; nemo sibi placens ac iudicem, seorsum fors nouam hæresim conderet.* Sed quemadmodum fluctus scopulis illi franguntur potius quam frangunt: sic quoque per am hanc fundamentalem oppugnantur, inuicta eius duritie fracti & quasi in spumam versi euaneunt.

VI. Quamuis autem Lutherus caput hoc de summi Pontificis potestate magna contentione & vehementia discuteret, ita tamen ambigua utebatur interpretatione, vt vna manu destruere, altera & edificare videretur. Atque hoc eo, quod auctor schismatis, vt ipse dictitabat, esse nollet. Ab Eccio vero Bohemorum fautor & protector appellatus, vt quorum errores iam olim à Constantiensi Concilio damnatos sequeretur & defenderet: *Mentiris, inquit, pro solita sua modestia, Hussita numquam fui: quos tamquam hæreticos damno, vt qui propria auctoritate se ab Ecclesiã separarunt.* Verum enim vero constat ex omnium eorum qui Colloquij huius Acta conscripserunt testimonijs Lutherum supremam Romanæ Sedis auctoritatem agnouisse tandem, aperteque professum esse, hanc tamquam omnium Ecclesiarum

matrem agnoscentem esse. Quin idem narrat Georgium Principem, apprehenso vna manu Eccio, & Luthero altera, vt finem ipsorum De Pontificis primatu concertationi imponeret, sic vtumque compellasse: *Quid illud tanta contentione discutitis, vtrum Papa diuino aut humano iure supremus sit Ecclesiã in terris caput, quum ipse sit supremus Christianorum Pontifex, semperque sit futurus? Hic solus est, in quem Deus omnem potestatem contulit, vt ea deinde in plurium dominationem diffunderetur. Si ne hoc enim velut sacrate nullus Episcoporum alteri cederet, & confusione acturbis omnia miserentur: adeoque in Ecclesiã non ordo, qui in ea pulcherrimus & convenientissimus esse debet, sed mera anarchia futura esset.* Hic Lutherus obmutuit, non sine magna assentium admiratione, quod illum non solum in hoc articulo, etsi nondum, vt debebat, discussio, sed alijs etiam, ac præfertim illo qui est de Purgatorio, quem ille Papalem ollam seu culmam prius appellarat, contra primas suas Propositiones multa remittere viderent & audirent. Credo, inquit, atque adeo dicere audeo Purgatorium esse: & cum S. Gregorio dico, eius mentionem fieri xii. capite Euangelij S. Matthæi, & lib. ii. Machab. cap. xii. Sic vt sæpe intra Ecclesiã septa se recepisse videretur; quæ tamen mox iterum tamquam erratica & ferrox bestia perfregit, ruptisque reuagulis, quacumque carnales eum trahebant cupiditates, ferebatur tantopere desiderata libertate seu viuendi licentia tandem peritus.

QVOMODO LVTHERVS EXCOMMUNICATUS FUERIT: & quod desperatione eum adegerit.

CAPUT XI.

ARGUMENTUM.

- I. Georgius Saxonia Dux iam dicta disputatione in Catholica Religione valde confirmatur.
- II. Lutherus ad Papam scribit. Leonis in reprimenda hæresi conatus, & Pontificij Legati error.
- III. Consuetudo & ceremonia Ecclesiastica excommunicationis.
- IV. Lutherus excommunicatus, ad desperationem redigitur.

V. Lu-

a 2. 2. 9. 35. Ars. 1. b ep. 55.